

gemeente
Oost Gelre

Coalitieprogramma 2022-2026

Samen gaan we de uitdaging aan!

“Wonen! Werken! Welzijn!”

VOORWOORD

Coalitieprogramma 2022-2026

Oost Gelre is een mooie gemeente waar we trots op zijn. Er is een grote verscheidenheid aan landschappen en kernen met betrokken, creatieve inwoners en slimme ondernemers. Dit maakt onze gemeente een fantastische plek om veilig op te groeien, te leren, te wonen, te werken, te recreëren en te ondernemen. En dat willen we graag zo houden! Daarnaast willen we aansluiten en anticiperen op de snel veranderende samenleving. De gemeente had en heeft nog altijd te maken met grote uitdagingen. Denk bijvoorbeeld alleen al aan de coronacrisis en de effecten daarvan op de maatschappij en de huidige oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Met dit akkoord presenteren wij op hoofdlijnen hoe we hier de komende periode invulling aan willen geven en hoe we samen de uitdaging aan willen gaan!

Raadspamflet als basis

De basis van dit akkoord is het raadspamflet dat door de gemeenteraad op 10 mei 2022 is vastgesteld. Het raadspamflet is de uitkomst van het informatieproces dat gevoerd is naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022. Uit dit proces is gebleken dat er tussen de raadsfracties veel overeenstemming is over de vraag op welke maatschappelijke ontwikkelingen de raad zich voor de periode 2022-2026 moet richten. Ook is helder voor welke maatregelen we brede politieke steun kunnen vinden. De inhoudelijke consultatie door de informateur is vastgelegd in het raadspamflet waarin zeven hoofdpogaven voor de raadsperiode 2022-2026 benoemd zijn: Solidariteit en bestaanszekerheid, Sterke lokale economie, Woningbouw, Energietransitie, Toekomstgericht en verantwoord financieel beleid, Vraagstuk opvang vluchtelingen en Integrale veiligheid (o.a. ondermijning).

De raad heeft op 10 mei 2022 bovendien unaniem opgeroepen om daar nog een achtste hoofdpogave aan toe te voegen, namelijk Natuurherstel, versterking biodiversiteit en landschapontwikkeling. Het raadspamflet, het raadsbesluit en de

aangenomen motie zijn als bijlagen bij dit akkoord toegevoegd. Veel wat in de vorige periodes al in gang gezet is, is reeds in lijn met de benoemde hoofdpogaves in het raadspamflet. Hiermee willen we vooral doorgaan. We moeten echter ook keuzes maken; we kunnen niet alle acht hoofdpogaven volledig en met evenveel prioriteit meteen oppakken. Het ontbreekt ons namelijk in de uitvoering aan voldoende 'handen aan de ploeg'. Zonder afbreuk te willen doen aan het aangenomen raadspamflet, brengen we daarom met dit akkoord focus en accenten aan. Dit doen we op een drietal leidende thema's namelijk: Wonen, Werken en Welzijn (WWW). Deze thema's lenen zich uitstekend om (op onderdelen) onderling en met andere hoofdthema's verbonden te worden. Zo willen we op een efficiënte manier recht doen aan het raadspamflet.

De opgaven die voor ons liggen, zijn grote en belangrijke opgaven die volop bestuurlijke aandacht nodig hebben. We hebben er daarom voor gekozen om deze klus samen te klaren met het college van burgemeester en wethouders, inwoners, gemeenteraad maatschappelijke partners en de ambtelijke organisatie. Wij vragen het nieuwe college dit akkoord op korte termijn op hoofdlijnen uit te werken in een college-uitvoeringsprogramma en in beeld te brengen wat er nodig is om de doelen van dit akkoord te behalen.

Samen gaan we de uitdaging aan!

“Wonen! Werken! Welzijn!”

“Oost Gelre moet een echte groeigemeente worden qua woningbouw én werkgelegenheid”

De vraag naar woningen in Oost Gelre is groot. We moeten daarom nu doorpakken. We zetten in op verdere realisatie van een nieuwe woonwijk in Groenlo en een nieuwe woonwijk in Lichtenvoorde. Daarnaast continueren we het beleid woningbouw kleine kernen, waarbij volop ruimte moet zijn voor nieuwe woningbouwplannen. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan het realiseren van tenminste 1.000 woningen.

Woningen voor starters en ouderen

Er is sprake van te weinig doorstroom. Om dit te veranderen, ligt de focus in eerste instantie op het realiseren van betaalbare woningen voor jongeren en jonge gezinnen en op passende woningen voor doorstromers/ouderen.

We staan hierbij open voor alternatieve woonvormen, de transformatie van bestaande woningvoorraad, het toepassen van bestemmingswijzigingen en Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). Ook willen we andere innovatieve constructies onderzoeken, zoals het toepassen van erfpacht en het verder verhogen van de starterskorting op de grondprijs. Dit alles om versneld te kunnen voorzien in de behoefte van starters, zodat we hen voor onze gemeente kunnen behouden. Om de versnelling in gang te zetten, willen we korte en duidelijke werkprocessen en procedures. Een duidelijke focus op woningbouw en

een ‘open vizier’ voor nieuwe plannen en ideeën. Met een heldere ‘ja, mits’-houding, zodat we sneller stappen zetten die passen bij de kwaliteit van wonen die we in Oost Gelre willen. Om dit te bewerkstelligen stellen we een projectmatige aanpak voor - voor alle woningbouwprojecten - waarbij de gemeente de regie voert. Als eerste kijken we naar locaties die reeds in eigendom zijn of waarbij de gemeente een positie heeft om snel te kunnen ontwikkelen.

Huisvesting voor iedereen

Iedereen in Oost Gelre verdient een plek om te wonen. Een goede balans tussen huur en koop is daarbij van groot belang. Uitbreiding van sociale huurwoningen is noodzakelijk. We werken daarbij intensief samen met woningbouwcorporaties. Ook moet de gemeente zelf een actieve rol spelen in het beschikbaar maken van locaties, zowel in de grote als in de kleine kernen. We willen ervoor zorgen dat er huisvesting is voor inwoners met een zorgbehoefte en dat inwoners langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

Daarnaast verdienen ook nieuwkomers, arbeidsmigranten en vluchtelingen een thuis in Oost Gelre. Naast onze reguliere woningbouwopgave willen we nadrukkelijk ook ruimte bieden aan deze groepen.

WONEN - JONGEREN EN JEUGD

“Wanneer je hier stage wilt komen lopen, gaan we woonruimte voor je regelen!”

De komende jaren staan we voor de uitdaging om de jongeren in onze gemeente te behouden. Dat doen we door de werkgelegenheid te stimuleren, te zorgen voor stageplaatsen, carrièrekansen én te zorgen voor passende woonruimte.

Eerste eigen woning

De prijzen van woningen stijgen en het aanbod is gering. Daarom kijken we naar alternatieve koopconstructies. Potentiële instrumenten om de markt in beweging te krijgen moeten goed onderzocht worden. We denken onder meer aan erfpacht. We willen daarmee de drempel voor de aanschaf van een eigen woning substantieel verlagen, waarbij je over de jaren heen de mogelijkheid dient te krijgen ook de grond in eigendom te verwerven.

Luisteren naar onze jongeren

Wie anders dan de jongeren zelf weten waar hun interesses en wensen liggen. Daarom gaan we aan de slag met ‘een jongerenforum’. Dit is een afvaardiging van de jongeren in Oost Gelre in de leeftijd van 15-35 jaar waar we op regelmatige basis mee gaan sparren over uiteenlopende onderwerpen. Over wat zij

missen en wat zij graag anders zouden zien. Ook willen we de betrokkenheid van jongeren stimuleren bij de onderwerpen die juist hen aangaan.

Een stageplek én woonruimte

Samen met het onderwijs en onze bedrijven gaan we de krachten bundelen om de jongeren een fantastische aanbieding te doen. Je kunt carrière maken in Oost Gelre. Daarbij werken we samen met SmartHub Oost Achterhoek. Doel van SmartHub Achterhoek is de Achterhoek op de kaart te zetten als de stage- en afstudeerregio van Nederland. Het is een initiatief van Achterhoek Ambassadeurs, oftewel het regionale samenwerkingsverband van Achterhoekse ondernemers, overheden, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Wij steunen dit initiatief volledig. Niet alleen willen we dit verder uitdragen, maar we willen daar ook actief aan bijdragen in nauwe samenwerking met onze lokale ondernemers. Als je in Oost Gelre stage komt lopen, dan gaan we zorgen voor woonruimte. We kijken hierbij in eerste instantie naar bestaand vastgoed dat we kunnen ombouwen naar kleine passende woonruimte. Hier stagelopen is ook een woning-/kamer krijgen.

WONEN - ONZE OMGEVING, ONS LANDSCHAP

“Samen zorgen voor ons landschap en onze omgeving”

Het landschap is voor onze gemeente van zeer groot belang. Het is een van dé kernkwaliteiten van Oost Gelre. We moeten zuinig zijn op dit 'groene kapitaal' en zorgen dat de balans tussen de verschillende spelers in het buitengebied in evenwicht is.

Onlosmakelijk verbonden

Binnen ons landschap leveren agrariërs een belangrijke bijdrage aan onze voedselvoorziening en beheren voor een belangrijk gedeelte ons landschap.

Dit maakt dat de landbouw, natuur, groen en toerisme onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Ze vormen tezamen een belangrijke drager van onze economie. Om het buitengebied aantrekkelijk te houden voor zowel eigen inwoners als toeristen zullen er planologisch goede keuzes moeten worden gemaakt om ontwikkelingen mogelijk te maken.

Landschap als verdienmodel

Oost Gelre heeft een prachtig buitengebied waarvan niet alleen de vele toeristen, maar ook onze inwoners genieten. Ons coulisselandschap is daarvoor een belangrijk ingrediënt. Daarbinnen willen we mogelijkheden creëren voor onze ondernemers. Zo willen we, in de verdere ontwikkeling van ons buitengebied, voorrang geven aan functieverandering van bestaande bebouwing en aan bedrijvigheid. We willen ons landschap koesteren, maar ook benutten bij het verder versterken van onze lokale economie.

Onze agrariërs willen we actief betrekken bij de ontwikkelingen in het buitengebied op basis van wederkerigheid, onder andere wanneer bestaande structuren veranderd worden.

Perspectief voor de agrarische sector

Alleen door meer draagvlak te scheppen en meer ondersteuning te bieden aan de landbouwtransitie kunnen we, met behoud van deze belangrijke sector de kwaliteit van het landschap versterken en daarmee een basis creëren voor verdere uitbouw van recreatie en toerisme.

Samenwerken en inzetten op nieuwe kansen

Maar de landbouwtransitie is niet van de agrariërs alleen. Het opstellen van een visie landbouw- en buitengebied in samenwerking met alle betrokken partijen is een belangrijke eerste stap om hier verder richting aan te geven, waarbij ook andere sectoren gevraagd worden om een wezenlijke bijdrage te leveren. Dit om een algeheel bewustzijn te creëren van de waarde van ons landschap en de rol die iedereen daarin speelt. Met projecten van LEADER Achterhoek wordt gewerkt aan vernieuwende activiteiten op het gebied van teelt, bereiding of educatie rond voedsel. De inzet is om deelname aan de LEADER projecten te continueren. Deze dragen bij aan meer kennis over regionaal voedsel en een groter en beter foodaanbod. De projecten versterken de samenwerking tussen ondernemers en bewoners in de regio.

Wederkerigheid

Inpassing van landschapsversterking, maar ook ruimte voor schaalvergroting van de landbouw blijven beide bestaan. Uitbreiding en versterking in beide richtingen gaat op basis van 'voor wat hoort wat'. Inpassing vraagt om bereidheid om te investeren in compensatie. Schaalvergroting vraagt om bereidheid tot herstel/inpassing met zoveel mogelijk behoud van natuurelementen. Dit alles met als doel een verdere versterking van ons landschap en onze natuur en gebalanceerde ruimte te bieden voor landbouw, toerisme en recreatie.

Biodiversiteit

De kwaliteit van onze leefomgeving is belangrijk voor onze gezondheid en ons leefplezier. Bewoners moeten dichtbij huis de natuur kunnen beleven en de natuur in de omgeving moet gemakkelijk bereikbaar en toegankelijk zijn. Het werkdocument 'Landschappen vol leven' dient als belangrijke input voor onze ontwikkelingen. Daarbij nemen we groen en natuur mee in ons beleid, om zo actief bij te dragen aan het verbeteren van onze omgeving. We moeten de omgeving meer hittebestendig maken door het zorgen voor verkoeling en oog te hebben voor waterafvoer en retentie (opvang van water). Naast het beperken van klimaatproblemen zorgt dit voor een prettiger en gezonder leven van onze inwoners. Onze gemeente moet daarbij een voorbeeldrol spelen, een actieve rol aannemen en gezamenlijk optrekken met andere overheden die hierbij betrokken zijn. De toekomstige inrichting en gebruik van de retentie- en natuurgebieden die binnen onze gemeente liggen, pakken we zoveel mogelijk projectmatig op.

WONEN - VEILIG EN GOED BEREIKBAAR ZIJN

“We zorgen dat we goed en veilig bereikbaar zijn, maar niet ten koste van onze leefbaarheid”

Om onze kernen bedrijvig en leefbaar te houden moeten we zorgen dat we goed bereikbaar zijn. Dit moeten we zekeren in een goede basismobiliteit, waarbij openbaar vervoer hand in hand gaat met een fijnmazig netwerk waarbinnen al onze kernen goed bereikbaar zijn.

Wel N18

Wij blijven ons inzetten voor een 2x2-baans 100 km/uur N18, met ongelijkvloerse kruisingen. Dat mag in delen gebeuren, waarbij het tracé-deel Varsseveld-Lichtenvoorde het eenvoudigst te realiseren deel is. Met de realisatie van dit tracé-deel vervalt ook het grootste aantal knelpunten.

Geen Noordtak!

Bereikbaar zijn betekent dat we ervan profiteren. Dat geldt niet voor de noordelijke aftakking van de Betuweroute. We zullen ons dan ook actief verzetten tegen de komst van een Noordtak door onze gemeente. Dit druist in tegen ons idee van een gezonde en prettige leefomgeving en brengt ernstige schade toe aan een van de belangrijkste pijlers van onze economie, namelijk het landschap. Daarom zeggen wij uitdrukkelijk “NEE” tegen de Noordtak.

Openbaar vervoer

Buslijnen staan onder druk doordat minder reizigers er gebruik van maken. Ook al kunnen we hier maar beperkt in sturen, we kunnen wel aangeven waar en hoe we onze kernen graag willen ontsluiten. Ook met het oog op onze jongeren moeten we zorgen dat bus- en treinverbindingen blijven bestaan en goed op elkaar aansluiten.

Fijnmazige bereikbaarheid

We vinden fijnmazig, vraagafhankelijk vervoer een groot goed: dit moet op orde zijn en ook blijven. Daarom blijven we inzetten op ZOOV, buurtbussen en op innovatieve mobiliteitsconcepten als Netmobiel, fietshub, deelauto's als Gaon en Smart Mobility as a Service. We willen de mobiliteit tussen toeristisch-recreatieve attracties in de Achterhoek optimaliseren door het aanbieden van laagdrempelig en bijzonder vervoer. Onze kernen moeten snel en gemakkelijk verbonden zijn met elkaar en met onze bedrijventerreinen.

WERK - STERKE LOKALE ECONOMIE MET EEN STERKE AGRARISCHE SECTOR EN BEDRIJVIGHEID

“Werk, werk, werk”

Een sterke lokale economie met veel bedrijvigheid draagt bij aan de leefbaarheid van onze gemeente. Ruimte voor nieuwe ondernemers zorgt voor meer werkgelegenheid en zorgt voor reuring in Oost Gelre.

Uitbreiding bestaande industrieterreinen

Bedrijven hebben ruimte nodig. Daar willen we ons voor inzetten door te kijken naar uitbreiding, maar ook inbreiding van onze bestaande industrieterreinen.

Ruimte op de Laarberg

Ons regionaal bedrijventerrein de Laarberg in Groenlo begint vol te raken. Uitgaande van een gemiddelde uitgifte van 5 ha per jaar zijn er in 2026 geen kavels meer beschikbaar. Naast het herbestemmen van het Biobased Transitiepark naar een regulier bedrijventerrein is het noodzakelijk de Laarberg uit te breiden met een derde fase, zodat we ook na 2026 nog aan de vraag naar een regionaal bedrijventerrein kunnen voldoen. Met de ontwikkeling van fase 3 blijft Laarberg haar regionale functie vervullen, waardoor er onder meer schuifruimte ontstaat op andere bedrijventerreinen in de regio. Deze uitbreiding is nodig omdat er veel kernen en bedrijventerreinen in de regio aanwezig zijn die op slot zitten, waardoor de economische vitaliteit van de regio onder druk komt.

Het is belangrijk dat de Laarberg gaat voor een langjarige aanpak waarbij de

gebiedsonderneming zorgt voor ontwikkelkracht en continuïteit om de ambities waar te maken. De Laarberg moet een trekker/koploper worden van toekomstbestendige bedrijventerreinen in Gelderland en (Oost) Nederland.

Huisvesting arbeidsmigranten

De grote vraag naar arbeidskrachten zorgt ook voor een toestroom van arbeidsmigranten die in Oost Gelre komen werken en wonen. De vraag naar werk gaat hand in hand met de vraag naar woonruimte. Al dan niet van tijdelijke aard, gaan we in overleg met de betrokken bedrijven zorgen voor goede passende woonruimte die voldoet aan de behoefte van deze groep nieuwkomers.

Aandacht voor detailhandel

Met de programma's Stad Groenlo en Geef Lichtenvoorde Kleur gaan we onverminderd door. Daarnaast hebben we oog voor de effecten die de coronacrisis met zich mee heeft gebracht voor de detailhandel. De detailhandel en horeca hebben het moeilijk door gebrek aan personeel en de intensivering van internetaankopen. Er zijn lege plekken gevallen en we moeten samen met de ondernemers in gesprek hoe we deze lege plekken gaan invullen.

Sterke agrarische sector

Ook in onze gemeente spelen agrariërs een belangrijke rol. Ze dragen bij aan onze economie, leveren een belangrijke bijdrage aan onze voedselvoorziening én beheren een groot deel van ons landschap. De voedselsector, Achterhoek Food, is een vitale sector voor de Achterhoek met bijna twintig procent van de bedrijvigheid, die in totaal 78% van het grondgebied van de regio benut. Ondernemende agrariërs verdienen perspectief en ruimte voor doorontwikkeling. Er zijn kansen voor de regio, met name als het gaat om voedsel dat lokaal en met vakmanschap wordt geproduceerd. Het belang hiervan is alleen maar duidelijker geworden door de wereldwijde coronacrisis.

Er is meer dan ooit aandacht voor gezond en duurzaam geproduceerd voedsel dat afkomstig is uit de regio. We willen ruimte bieden voor alternatieve invullingen als er onvoldoende toekomstperspectief is voor agrariërs en zij besluiten te stoppen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het ontwikkelen

van food- of streekproducten of het aanbieden van overnachtingsplekken.

Er kan ook gekeken worden naar ruimte voor woningbouw: ook hiermee willen we voor hen een zachte landing mogelijk maken. Dit altijd met de intentie om dit duurzaam te doen, met behoud en versterking van groen en onze inheemse biodiversiteit.

Brede welvaart

We willen dat iedereen profiteert van onze economie. Een economie die, zoals we hierboven beschreven hebben, diverse invalshoeken heeft. Daarbij willen we niet alleen kijken naar financieel-economische aspecten, maar ook naar sociaal-maatschappelijke en ecologische aspecten. We vinden het belangrijk dat er sprake is van zogenaamde 'brede welvaart'. We willen daarom aansluiten bij de zogenaamde sustainable development goals (SDG's) zoals die internationaal, landelijk en regionaal al geformuleerd zijn. De Achterhoek is de eerste SDG-regio in Nederland en heeft de ambitie om met gemeenten, bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld op dit gebied een voorbeeldrol te pakken in Nederland. Deze ambitie past goed bij onze gemeente. Wij ondersteunen daarom deze ambitie en nemen daar in regionaal verband aan deel. Wij onderzoeken in samenwerking met Regio Achterhoek de mogelijkheden waarmee wij als gemeente aan de slag kunnen.

WELZIJN - DUURZAAM EN ENERGIENEUTRAAL

“We streven ernaar om Oost Gelre energieneutraal te maken, maar stellen daarbij wel realistische en meetbare doelen. Iedereen moet mee kunnen doen en participatie staat voorop!”

Met mekare veur mekare

De energietransitie is van ons allemaal. De doelstelling om in 2030 in Oost Gelre energieneutraal te zijn, is een zeer ambitieus streven. We willen het ingezette beleid de komende jaren voortzetten, maar wel met oog voor realisme.

Duurzame opwekking van energie

Leidend is het zorgen voor onze eigen duurzame energie, bij voorkeur opgewekt in onze eigen gemeente. We zetten vooral in op zonne-energie en hebben daarbij een grote voorkeur voor zon op de beschikbare daken. De nationale zonneladder is hier de leidende factor. In de energiemix sluiten we windmolens niet uit, zolang er voldoende draagvlak is en deze dusdanig geplaatst zijn dat de gezondheid geen risico loopt.

Participatie en draagvlak

Als gemeente staan we achter de doelstellingen van de Regionale Energie Strategie (RES). Wel gaan we sterker sturen op lokale participatie en samenwerking. We willen dat onze inwoners als eerste financieel kunnen deelnemen. Bij nieuwe grootschalige initiatieven vinden we lokaal eigendom en zeggenschap belangrijk. Daarbij willen we dat onze bedrijven en inwoners een meerderheidsbelang van tenminste 51% hebben.

We hebben daarbij voorkeur voor plannen en initiatieven die van onze eigen bedrijven en inwoners komen. We geven ruimte aan ontwikkeling en exploitatie van nieuwe energievormen en zetten in op meer kleinschalige projecten. Daarnaast willen we onderzoeken of er een lokaal energiepark ontwikkeld kan worden.

Regisseur energietransitie

Om onze ambities waar te maken en sturing te geven aan initiatieven willen we een regisseur energietransitie aanstellen. Met realistische, meetbare doelen wordt projectmatig sneller gehoor en richting gegeven aan nieuwe projecten met meer lokaal eigenaarschap.

Energieloket

Omdat iedereen mee moet kunnen doen, moet de drempel om mee te kunnen doen omlaag. Het energieloket speelt hierbij een belangrijke rol. Iedereen die wil verduurzamen, dus ook mensen met een kleine beurs, moeten laagdrempelig, persoonlijk en niet-bureaucratisch geholpen worden. Duidelijke subsidie- en financieringsregelingen moeten inwoners uitnodigen hun steentje bij te dragen. Doen waar het kan en ondersteunen daar waar dat nodig is.

WELZIJN - SAMEN IN EEN SOCIALE EN ZORGZAME GEMEENTE

“Aan het solide fundament van onze sociale voorzieningen gaan we niet tornen!”

Heel veel van onze inwoners doen mee in de samenleving, hetzij via werk of via het verenigingsleven. We zorgen voor elkaar en kijken naar elkaar om. Oost Gelre staat bekend als een gemeente met een van de hoogste participatiegraden van Nederland. Vele vrijwilligers zetten zich dagelijks in voor verenigingen en organisaties, waardoor onze gemeente een fijn en prettig thuis is voor iedereen. Iedereen wordt gewaardeerd en niemand wordt in de steek gelaten.

Een sterke basis

Een fijn thuis lukt alleen met een betrouwbare, solide basis. Het huidige niveau van de sociale voorzieningen en inkomensondersteuning wordt daarom gehandhaafd. Daarnaast zetten we onverminderd in op vroegsignalering om schuldenproblematiek te voorkomen en te verhelpen.

De komende jaren krijgen velen het zwaar en (energie)armoede ligt op de loer. Werkende armen, die ondanks dat zij werk hebben, nauwelijks het hoofd boven water kunnen houden, behoeven de komende jaren aandacht.

Leefbaarheid en sociale cohesie

Een sterke basis voor geluk en gezondheid ligt in het rijke verenigingsleven van Oost Gelre. Hierop gaan we verder inzetten door inwoners te stimuleren mee te doen.

De gemeente draagt met het vrijwilligersplatform bij aan een actieve ondersteuning voor verenigingen en vrijwilligers.

Participatie en werk

Werk en meedoen is de beste sociale voorziening. Dit doen we als gemeente onder meer via het Sociaal Team en in nauwe samenwerking met Fijnder. We zetten vooral in op participeren naar vermogen. Zij die het niet op eigen kracht kunnen, verdienen een sociaal vangnet waarbinnen we motiveren tot participatie in welke mogelijke vorm dan ook. Ook blijven we bedrijven onverminderd oproepen om werkplekken te bieden aan inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Meedoen is waar het om gaat.

Vluchtelingen en nieuwkomers

Oost Gelre is een gastvrije gemeente waar nieuwkomers en vluchtelingen welkom zijn. Naast goede en beschikbare huisvesting zijn taalbeheersing en werk de motoren voor een (snelle) integratie. Goede communicatie naar en draagvlak onder onze inwoners is van belang om hen een warm welkom te heten en een eerlijke kans om de draad van het leven weer opnieuw op te pakken en te bouwen aan een gelukkig bestaan in onze gemeente.

WELZIJN - SPORT EN CULTUUR

“Een bloeiend verenigingsleven als basis voor gezonde en fitte inwoners”

De afgelopen jaren hebben ons laten zien wat het ontbreken van sport en samenkomst doet met de gemeenschap. Reden te meer om de komende jaren weer vol in te zetten op een actief Oost Gelre. We zijn een actieve samenleving, houden van onze evenementen en brengen mensen samen in sport, muziek en historie.

Evenementen

Alle reden om hier niet op te bezuinigen en de wind vol in de zeilen te houden. Onze sportclubs, kermis- en evenementen, zoals onder andere de Slag om Grolle en het Bloemencorso, zijn belangrijk voor onze kinderen, jongeren en volwassenen. Maar ook de vele kleinere evenementen geven onze kernen een eigen gezicht en een eigen identiteit waar we zuinig op moeten zijn en die we moeten koesteren. We willen daarom de procedures en regels zo eenvoudig mogelijk maken en houden.

Ruimte organiseren en faciliteren

Sport en cultuur behoeven goede en passende ruimte. Dit geldt ook voor evenementen als het Bloemen-

corso, het carnaval en de Slag om Grolle. We vinden het van groot belang dat de verschillende organisaties een eigen plek hebben.

Kleinkunst & muziek

Muziek en kleinkunst als onderdeel van onze cultuur vinden een plek in al onze kernen. Een goed cultureel beleid moet eraan bijdragen dat de cultuur- en dorpshuizen optimaal functioneren. Hierbij willen we de onderlinge samenwerking bevorderen. Dit geldt met name voor Lichtenvoorde waarbij we willen stimuleren dat culturele instanties verregaand met elkaar gaan samenwerken. We streven ernaar dat dit onder meer leidt tot een plek voor jongeren die helemaal in het teken staat van de popcultuur.

Cultureel erfgoed

De komende jaren krijgen we te maken met gebouwen die een andere bestemming moeten krijgen, denk hierbij aan kerken en het stadhuis in Groenlo. We gaan ons hard maken voor een passende invulling van deze gebouwen. Ook hebben we aandacht voor versterking van het centrum van Lichtenvoorde, de bruggen in Groenlo en de Besselinkschans.

Sport

Onze sportclubs zijn belangrijk voor onze gemeente. Onze kinderen, jongeren volwassenen en ouderen vinden wekelijks hun beweging en vertier binnen de vele lokale clubs. We hechten waarde aan deze verenigingen en zullen ons inzetten om te zorgen voor goede sportfaciliteiten. Daar waar nodig bieden we besturen en vrijwilligers ondersteuning die ze nodig hebben om de clubs in stand te houden en ruimte te geven aan nieuwe initiatieven.

Leefbaarheid

Belangrijk voor de leefbaarheid in Oost Gelre spelen de programma's Programma Stad Groenlo, Geef Lichtenvoorde Kleur en de Leefbaarheidsvisie Kleine Kernen. Deze zetten we onverminderd voort.

WELZIJN - INTEGRALE VEILIGHEID EN ONDERMIJNING

“We houden onze omgeving veilig door ongewenste situaties te signaleren en te melden”

Onze veiligheid komt steeds meer onder de druk te staan. De georganiseerde misdaad weet helaas ook haar weg te vinden naar plattelandsgemeenten. Ze zoeken hun onderdak in oude schuren en panden en chanteren inwoners en bestuurders om zich zo een plek in onze gemeenschap te verwerven. Dit noemen we ondermijning. We moeten ons hiertegen verzetten en in middelen voorzien om dit tegen te gaan. Belangrijk daarbij is het voorkomen van leegstand en daarmee ongewenste activiteiten in het buitengebied. Dit willen we bereiken door ruimte en perspectief te bieden voor ondernemers, waarmee we ondermijnende criminaliteit tegengaan en tegelijkertijd de beleving en de leefbaarheid binnen onze gemeente versterken.

Ondermijning: melden, direct en in vertrouwen!

Een groeiend probleem in onze samenleving is de ondermijning van het (openbaar) bestuur. Criminaliteit en ondermijning beginnen vaak klein; een dienst en een wederdienst worden snel keiharde chantage en op-

lichting. Hoe klein de vorm ook, het moet gewoonte worden dit te kunnen en durven melden.

Preventie drugs- en alcoholgebruik

We gaan actief de drugs- en alcoholproblematiek te lijf door in te blijven zetten op preventie, maar tegelijkertijd ook op meer toezicht van boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren). De gemeente blijft een voortrekkersrol vervullen in de communicatie rondom de gevaren van alcohol- en drugsmisbruik en betreft jongeren(hulp)organisaties in het actief informeren van onze jeugd én niet te vergeten hun ouders. Want het doorbreken van de cultuur dat alcohol- en drugsgebruik normaal is, is de verantwoordelijkheid van ons allemaal, niet alleen van de gemeente.

Aanpak crises

Na de coronacrisis diende zich al snel de vluchtelingen crisis aan. Het is belangrijk dat we lokaal een goede crisisstructuur hebben staan met het oog op eventuele toekomstige gezondheids- en/of veiligheids crises.

ORGANISATIE - DIENSTVERLENEND EN MEEDENKEND

“Waar mag ik u mee helpen?”

De gemeentelijke organisatie moet een voortdurend veranderende en adapterende organisatie worden die inspeelt op de wensen van de inwoners en de prioriteiten van het college en de raad. Om goed uitvoering te geven aan deze wensen en prioriteiten gaan we werken met een college-uitvoeringsprogramma waarin we gezamenlijk de te behalen doelen bepalen. Het raadspamflet ligt hieraan ten grondslag. Hierbij hebben we oog voor de beperkte ambtelijke capaciteit. We brengen daarom focus aan in wat we wel en wat we niet gaan doen. Dat wat we wel gaan doen, doen we goed en daar houden we de ambtelijke organisatie aan. We werken regionaal samen waar het kan en lokaal waar het nodig is.

Dienstverlening

De dienstverlening moet in de brede zin aansluiten op wat de buiten- en binnenwereld vraagt. Dus maximaal aansluiten op de behoeften van de inwoner, ondernemer en organisaties, maar ook realistisch zijn in wat haalbaar is.

Regionale samenwerking

Onze gemeente ligt in het hart van de Achterhoek. Onze regio en de regionale samenwerking zijn belangrijk voor ons. In de Achterhoek geven overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties (triple helix; oftewel Ondernemers, Overheid en Onderwijs) gezamenlijk sturing aan de ontwikkeling van de regio. Doel is een krachtige regio die snel en besluitvaardig samenwerkt om de Achterhoek (economisch) sterk te houden.

Met daarbij een gezamenlijke lobby richting provincie, het Rijk en de Europese Unie. Via triple helix wordt er samengewerkt aan de Achterhoek Visie 2030 in de Achterhoek Raad, de Achterhoek Board en zes Thematafels. Op deze wijze maken we de regio en daarmee ook onze gemeente slimmer, sterker en duurzamer. We blijven daarom actief deelnemen aan regionale samenwerking via Regio Achterhoek, Sociaal Domein Achterhoek en Achterhoek Ambassadeurs.

Grensoverschrijdende samenwerking

Oost Gelre bevindt zich in een grensregio en daarom vinden we naast regionale samenwerking ook samenwerking met onze Duitse partners belangrijk. Grensoverschrijdende samenwerking biedt over en weer volop kansen: voor onze ondernemers en onze inwoners, vanuit economisch, maatschappelijk en vanuit toeristisch-recreatief perspectief. Daarom blijven we inzetten op de EUREGIO en ondersteunen we de inzet van Achterhoek Ambassadeurs bij grensoverschrijdende samenwerking en de projecten en netwerken die daaruit voortvloeien.

Vernieuwing werkwijze raad

In samenwerking met de voltallige raad en griffie willen we graag werken aan vernieuwing. Wij vinden dat de vergaderingen meer moeten aansluiten op de belevingswereld van de inwoner. Ook moeten ze interessanter worden voor de raadsleden zelf. Samen met de griffie gaan we als raad concrete voorstellen doen tot verbetering.

FINANCIIEEL GEZOND

“Alles wordt duurder, ook voor onze gemeente...”

Oost Gelre staat er financieel gezond en stabiel voor, maar dat is geen vanzelfsprekendheid. Als vanouds houden we ons huishoudboekje scherp in de gaten en weten we inkomsten en uitgaven onder controle te houden. Geen onnodige belastingen, maar ook geen onnodige uitgaven.

De komende jaren zijn echter heel onvoorspelbaar, daar moeten we eerlijk in zijn. Dat dwingt ons om kritisch te blijven ten aanzien van onze taakstelling. We willen de kosten van Jeugdhulp en Wmo beheersbaar houden door nog meer in te zetten op preventie (Ondersteuningsteam en Praktijkondersteuners) en nog strenger te zijn aan de poort.

Daarnaast moeten we investeringen zorgvuldig plannen of, indien nodig, bestaande plannen heroverwegen wanneer de kosten sterk afwijken van hetgeen begroot is.

Ook zullen we rekening moeten houden met tegenvallers, waaronder de effecten van de coronacrisis en de gevolgen van de oorlog in de Oekraïne. Hierbij vinden we bezuinigen niet wenselijk, maar kunnen dit ook niet uitsluiten. Daarom zullen we ons actief moeten inzetten om financiële middelen te verwerven, zoals (Europese) subsidiemogelijkheden, om onze ambities waar te maken.

Al met al gaan we een roerige tijd tegemoet met een hoge mate van onzekerheid. We zullen daarom transparant zijn in onze plannen en duidelijk communiceren over de inkomsten en uitgaven van de gemeente.

